

งานเดี่ยว
เรื่อง สรุปลองค์ความรู้บทที่ 3 แนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการ
ศึกษาเกี่ยวกับการเล่น

เสนอ
อาจารย์สาวิตรี จันทรโสภา

จัดทำโดย
นางสาววิรัชญาเปรี๊ยะบสันเทียะ
รหัส 571031321172

ภาคเรียนที่ 1/2561
รายวิชา การเล่นเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก รหัสวิชา 1071304
หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

เรื่อง สรุปองค์ความรู้บทที่ 3 แนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการ ศึกษาเกี่ยวกับการเล่น

1. แนวคิดและทฤษฎีการเล่นแบบดั้งเดิม (Classical Theories of Play)	2. แนวคิดและทฤษฎีการเล่นร่วมสมัย (Contemporary Theory of Play)
1.1 ทฤษฎีพลังงานเหลือใช้ (Surplus Energy Theory) ทฤษฎีพลังงานเหลือใช้พัฒนาขึ้นโดยคาร์ล กรูส (Karl Gross) ซึ่งได้แนวคิดเบื้องต้น จากอริสโตเติล (Aristotle) ทฤษฎีนี้กล่าวว่าสิ่งมีชีวิตสร้างพลังงานตลอดเวลา โดยพลังงานส่วนใหญ่ จะถูกนำมาใช้ในการทำงาน และเมื่อมีพลังงานเหลือก็จะถูกนำไปใช้ในการเล่น	2.1 แนวคิดและทฤษฎีการเล่นของซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) นักจิตวิเคราะห์ชาวออสเตรีย เชื่อสายยาว กล่าวว่า การเล่นเป็นการขจัดความกลัวและความวิตกกังวลของเด็ก การเล่นจะทำให้เด็กอยู่ในภาวะจิตใต้สำนึก (Level of Consciousness) เด็กจะแสดงออกถึงความวิตกกังวลหรือความกลัวนั้นผ่านการเล่น โดยใช้จินตนาการระหว่างการเล่น เพื่อขจัดปัญหาต่างๆที่ไม่สามารถแก้ไขได้ในชีวิตจริง เช่น เด็กที่กลัวผีนั้นอาจจะวาดรูปผีที่ไม่น่ากลัว หรือ เล่นเป็นผีเพื่อขจัดความกลัวนั้น โดยที่ตนเองได้เป็นผู้ ควบคุมสถานการณ์ต่างๆ
1.2 ทฤษฎีการผ่อนคลาย (Relaxation Theory) ผู้นำเสนอเป็นครั้งแรกเมื่อ ค.ศ.1961 คือ แพทริก (Patrick) โดยความเห็นของเขาต่าง ไปจากทฤษฎีพลังงานเหลือใช้ กล่าวคือ การเล่นเป็นการฟื้นฟูหรือเติมพลังงานที่ถูกใช้ไปในการทำงานหรือการเรียน ให้กลับคืนมา การที่เด็กได้ทำกิจกรรมที่น่าสนใจหรือได้เล่นนั้นจะทำให้เด็กผ่อนคลายและเป็นการฟื้นฟูพลังงาน ทำให้มีพลังงานเพิ่มขึ้นพร้อมที่จะทำงานหรือเรียนต่อไป	2.2 แนวคิดและทฤษฎีการเล่นของเอริก เอริกสัน (Erik Erikson) เอริก เอริกสัน (Erik Erikson) นักจิตวิเคราะห์ชาวเยอรมัน กล่าวว่า การเล่นเป็นวิถีของ การฝึกฝนทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตของเด็ก (Bjorklund,1978 :8) เด็กจะเล่นเป็นลำดับดังนี้ 1 การเล่นที่เกี่ยวข้องกับตนเอง 2 การเล่นในโลกของเด็ก 3 การเล่นในช่วงอายุที่จะเข้าสู่วัยเรียน
1.3 ทฤษฎีการทำซ้ำ (Recapitulation Theory) ทฤษฎีนี้ได้รับแนวคิดจากทฤษฎีวิวัฒนาการของดาร์วิน (Darwin) และนักทฤษฎีหลาย ท่านพยายามที่จะเชื่อมโยงการเล่นกับวิวัฒนาการทางวัฒนธรรมของมนุษย์ โดยกล่าวว่าเด็กเล่นไป ตามสัญชาตญาณ ตามชาติพันธุ์ การเล่นจึงเป็นการนำเอากิจกรรมของบรรพบุรุษออกมาแสดงและ เป็นการกระทำตามวิถีชีวิตที่คนรุ่นเก่าเคยทำมาแล้ว เช่น การเล่นต่อสู้ เล่นไล่จับ เป็นต้น	2.3 แนวคิดและทฤษฎีของฌอง เพียเจต์ (Jean Piaget) ฌอง เพียเจต์ (Jean Piaget) นักจิตวิทยาชาวสวิสซึ่งได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องพัฒนาการทาง สติปัญญาของเด็กตั้งแต่วัยแรกเกิด ต่อเนื่องไปจนถึงภาวะสูงสุดของการคิดการเข้าใจ เพียเจต์ อธิบายไว้ว่า ในชีวิตของเรานั้นจะต้องมีการปรับตัวอยู่เสมอทั้งทางด้านสรีระ และด้านความคิดความเข้าใจ เพื่อให้เกิดความสมดุล การปรับตัวนั้นอาศัยกระบวนการพื้นฐานสองแบบซึ่งทำงานต่อเนื่องกัน สลับสับเปลี่ยนกันและมีอาจขาดจากกันได้เพียเจต์เรียกกระบวนการทั้งสองนี้ว่า Assimilation และ Accommodation
	2.4 แนวคิดและทฤษฎีการเล่นของฟรีดริช โฟรเบล (Friedrich Froebel) ฟรีดริช โฟรเบล (Friedrich Froebel) กล่าวว่า “โฟรเบลเป็นคนแรกที่เชื่อว่าการเรียนรู้ของเด็กเกิดจากการ เล่นและการนำการเล่นมา ใช้ในการจัดการศึกษา สำหรับเด็ก โฟรเบลเชื่อว่าพัฒนาการตามธรรมชาติ ของเด็กเกิดขึ้นโดยการเล่น

	2.5 แนวคิดและทฤษฎีการเล่นของจอห์น ดิวอี้ (John Dewey) จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) นักจิตวิทยา นักปรัชญา และนักปฏิรูปการศึกษาชาว อเมริกัน ซึ่งเขาวพาเดชะคุปต์ กล่าวว่า“ดิวอี้เชื่อว่าการเรียนรู้ที่เด็กเรียนรู้จากการเล่นขึ้นอยู่กับ ความสนใจของเด็ก และการเล่นควรเป็นกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน เช่น มุมบ้าน มุม ไปรษณีย์ มุมร้านค้า และมุมหมอ
	2.6 แนวคิดและทฤษฎีการเล่นของเลฟ ไวกอตสกี (Lev Vygotsky) “ ไวกอตสกี เชื่อว่า ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นขณะเล่น มีความจำเป็นต่อพัฒนาการเด็ก โดยผ่าน ปฏิกริยาทางสังคม เด็กจะเรียนรู้ด้านภาษาและทักษะทางสังคม ได้แก่ การมีส่วนร่วมและ ความร่วมมือ ซึ่งจะส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา
	2.7 แนวคิดและทฤษฎีการเล่นของรูดอล์ฟ สไตน์เนอร์ (Rudolf Steiner) รูดอล์ฟ สไตน์เนอร์ (Rudolf Steiner) นักปรัชญาและนักการศึกษาชาวออสเตรีย ผู้ริเริ่ม โปรแกรมการศึกษา วอลด์อร์ฟ มีแนวคิดที่ “การเล่นของเด็กเป็นการเลียนแบบชีวิต เช่น เด็กจะเล่น กวาดบ้าน ภูพื้น ทำอาหาร
	2.8 แนวคิดทฤษฎีการเล่นของมาเรีย มอนเตสซอรี (Maria Montessori) หลักสูตรของมอนเตสซอรีนั้นความอยากรู้อยากเห็นและการค้นคว้าของเด็ก. มีความสำคัญน้อยกว่า ความสามารถในการทำงานกับอุปกรณ์ที่จัดทำขึ้นอย่างมีจุดมุ่งหมายและใช้อย่างถูกต้อง การเล่นไม่มี ความสำคัญเท่าการทำงานเนื่องจากทำให้เสีย โอกาสที่มีค่าในการมุ่งไปสู่ความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ที่ตั้งไว้